

ਇਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸ ਸੀ. 1982 ਦਾ ਨੰਬਰ 3762-ਐੱਮ .

17 ਨਵੰਬਰ 1982

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1974 ਦਾ II)— ਧਾਰਾ 173, 239 ਅਤੇ 319— ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੀਖਿਆ— ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਬਾਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ-ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਰੂਪ। (ਪਰਾ ੭)।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ ਨੰਬਰ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਪੀ.ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ .

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੀ.ਐਸ.

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.(ਓਰਲ),

(1) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਢਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਨ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 239 ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ 'ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ' ਵਜੋਂ 'ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 319, ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ.

(2) ਉੱਪਰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸਵਾਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: -

(3) ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਅੰਬਾ ਨਾਮਕ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਚਾਮਾ ਅਤੇ ਬਲਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਭਾਵ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ., ਧਾਰਾ 161, ਸੀ.ਆਰ. . ਪੀਸੀ ਆਦਿ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਅੰਬਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 2 ਜੁਲਾਈ, 1981 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ ਵਿੱਚ ■ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੇ - ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹੋਰ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, - ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖੁੰਝ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 14 ਜੂਨ, 1982 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ, ਅੰਤਰ-ਉਪਨਾਮ, (i) 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ 2 ਜੁਲਾਈ, 1981 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਨਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, (ii) ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ 'ਸਬੂਤ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਨਹੀਂ.

ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 319, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਜੋ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਐਫ.ਐਲ.ਆਰ. ਨੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਦਾ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਹੀ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 319, ਸੀ.ਆਰ. ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਫ.ਐਲ.ਆਰ. ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 169 ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 319, ਸੀਆਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ: -

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 319 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ” ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 319 (1) ਵਰਗੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 339.

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ **ਬਨਾਮ** ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ *ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 169, ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 239, ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਪੀਸੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 239, ਸੀ.ਆਰ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ *ਬਿਨੋਦ ਬਿਹਾਰੀ ਬਹੇਰਾ ਬਨਾਮ ਨਿਰਜਨ ਸਾਹੂ* (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਆਰਡਰ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਅੰਤਮ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਆਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 362, ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ

(7) ਧਾਰਾ 319 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

319. ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਪਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ: -

- (1) ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

'ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾ ਹੋਣ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹੈ

ਧਾਰਾ 319 ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਤੁਰੰਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (i) 'ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ' ਕਿਸ ਅਦਾਲਤ (ii) ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 319, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 239, ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀ.ਸੀ. PC

(2)" 47 (1979) CLT 477-

(8) ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰੋਪੜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਲੌਤੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧੂਰਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 319, ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਸ - (ਗਮਦੂਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) (3) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ: -

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ "ਸਬੂਤ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਬੂਤ” ਸ਼ਬਦ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿਚ

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ "ਸਬੂਤ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(11) ਇਮਤਿਹਾਨ ਮੁਖੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(12) ਟਿਵਾਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਥੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(3) ਸੀ.ਆਰ. M 5484 M 1980 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਦਸੰਬਰ 1980 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ **ਬਨਾਮ** ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਅਧੂਰੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ। ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1980 ਦੇ ਐੱਸ. ਨੰਬਰ 5484 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਨੇ ਲਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(13) 11 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ.ਸੀ. ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਰੋਪੜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਆਈਜੀਜੂ ਰੋਪੜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 239, ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਪੀਸੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਦੋਸ਼ੀ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਜਿਰਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

I.L.R. Punjab and Haryana

(1983)2

ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ